

ମିଶ୍ର ମୋର ଦେହ ଏ ଦେଶ ମାଟିରେ,
ଦେଶବାସୀ ତାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ପିଠିରେ ।
ଦେଶର-ସୁରାଜ୍ୟ ପଥେ ଯେତେ ଗାଡ଼ି
ପୂରୁ ତହିଁ ପଢ଼ି ମୋର ମାଂସ ହାଡ଼ି ।

ଗୀତାଞ୍ଜନ

ସର୍ବଭୂତସ୍ଥିତ ଯୋ ମାଂ ଭଜତ୍ୟେକକୃପାସ୍ଥିତଃ ।
ସର୍ବଥା ବଭାମାନୋଽପି ସ ଯୋଗୀ ମୟି ବର୍ତ୍ତତେ ॥
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ଏକାଭାବରେ ସ୍ଥିତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଠାରେ
ଆତ୍ମରୂପରେ ସ୍ଥିତ ମୋତେ (ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦପଦ ବାସୁଦେବଙ୍କୁ) ଭଜନ୍ତି,
ସେହି ଯୋଗୀ ସକଳପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ କ୍ରିୟାକଳାପ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ ସହିତ ହିଁ
ସକଳ କ୍ରିୟା କରୁଥାନ୍ତି । ॥

ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ତ୍ରିପୁଲ ଇଞ୍ଜିନ

ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ୨୦୨୪ ଲୋକସଭା ନିର୍ବାଚନରେ ବିପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରେ ବିଜେପି ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ମହାଯୁକ୍ତି ରାଜ୍ୟରେ ନିଜତର ଅନୁଷ୍ଠିତ ତ୍ରିପୁଲ ଇଞ୍ଜିନ ଯଂଚାୟିତରାଜ ନିର୍ବାଚନରେ ବାଳିମାତ କରିବା ପରେ ଏବେ ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ତ୍ରିପୁଲ ଇଞ୍ଜିନ ସରକାରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେବା ସହ ମରାଠୀ ଭୃତ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଜନୈତିକ ମୋଟରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଶିବସେନା ବିଭାଜନ ପରେ ଉତ୍ତର ଠାକରେକ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ମହାବିକାଶ ଅଢାଡି ମୋଟ ସରକାରର ପତନ ଘଟିବା ପରେ ବିଭାଜିତ ଗଠନ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦୀ କଂଗ୍ରେସ ପାର୍ଟି (ଏନସିପି)ର ବିଭାଜିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ସରକାରରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ୨୦୨୪ ଲୋକସଭା ନିର୍ବାଚନରେ ବିଜେପି ଏବଂ ଏହାର ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ମହାଯୁକ୍ତି ଘୋର ବିପର୍ଯ୍ୟାୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲା । ସମସତଃ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଦକାୟ ବିପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୋଗୁଁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିଜେପି ନିରକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଠାରୁ ପଛରେ ପଡିଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ୨୦୨୫ ବିଧାନସଭା ନିର୍ବାଚନରେ ବିଜେପି ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ମହାଯୁକ୍ତି ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା ହାସଲ କରିଥିବାବେଳେ ଅତୀତର ସମସ୍ତ ରେକର୍ଡକୁ ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲା । ସେହିପରି ଗଲା ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୃହତ ମୁ୍ୟାଳ ମହାନଗର ନିଗମ ସମେତ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ପୌର ମହାନଗର ନିଗମ ଓ ପୌରପାଳିକା ନିର୍ବାଚନରେ ମହାଯୁକ୍ତି ବାଳିମାତ କରିଥିବାବେଳେ ବିଜେପି ରାଜ୍ୟର ସରୁଠ ଲୋକପ୍ରିୟ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ଭାବେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା । କହିବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ ଯେ, ଗତ ତିନି ଦଶନ୍ଧିକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଠାକରେ ପରିବାର ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ଶିବସେନା କଦକାରେ ଥିବା ମୁ୍ୟାଳ ମହାନଗର ନିଗମ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବିଜେପି ହାତକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିଜତର ଅନୁଷ୍ଠିତ ତ୍ରିପୁଲ ଇଞ୍ଜିନ ଯଂଚାୟିତ ରାଜ ନିର୍ବାଚନରେ ରାଜ୍ୟର ୭୩୧ଟି ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ମହାଯୁକ୍ତି ୫୫୨ଟି ଆସନ ଅଧିକାର କରିଥିବା ବେଳେ ୧୫୬୨ଟି ଯଂଚାୟିତ ସମିତି ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ୧୦୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆସନରେ ବିଜୟ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ମହାବିକାଶ ଅଢାଡିକୁ ମାତ୍ର ୧୨୫ ଆସନରେ ସରୁଷ୍ଟ ହେବାକୁ ପଡିଛି । ଏକଦା ରାଜ୍ୟରେ ଦକଦକା ଥିବା ଶିବସେନା ଉତ୍ତର, ଏନସିପି (ଶରଦ୍ ପାଠ୍ୱାର) ଏବଂ କଂଗ୍ରେସ ଗତ ଦୁଇଦର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ସଂକ୍ରୁତିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ସେ, ରାଜ୍ୟରେ ବିଜେପି ନେତୃତ୍ୱରେ ଶିବସେନା (ସିହେ) ଏବଂ ଏନସିପି (ଅଜିତ) ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନେଇ ଗଠିତ ମହାଯୁକ୍ତି ଏକତ୍ର ନିର୍ବାଚନ ଲଢିବା ଯୋଗୁଁ ସଫଳତା ପାଇବା ସହ ଅଧିକାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ବିଜେପି ଗ୍ରାମାଂକରେ ନିଜର ଦକଦକା ଜାହିର କରିଥିବାବେଳେ ଶିବସେନା କୋଙ୍କଣ ଏବଂ ଏନସିପି ଖୁର୍ଦ୍ଧା ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ୫୫୨ଟି ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ବିଜେପି ୨୨୫ଟି ଆସନ ହାସଲ କରିଥିବା ବେଳେ ଶିବସେନା(ସିହେ) ୧୬୨ଟି ଏନସିପି (ଅଜିତ) ୧୬୫ଟି ଆସନରେ ବିଜୟ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ମହାବିକାଶ ଅଢାଡି ମୋଟରେ କଂଗ୍ରେସ ୫୫୨ଟି, ଶିବସେନା (ଉତ୍ତର) ୪୩୧ଟି ଏବଂ ଏନସିପି (ଶରଦ୍) ୨୬୨ଟି ଆସନ ଅଧିକାର କରିଛି । ବିଜେପି ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନଗର ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଜନହିତକର ଯୋଜନା ମହାଯୁକ୍ତିର ବିଜୟ ରଥକୁ ଆଗେଇ ନେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତେବେ ସରୁଠରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି, ଗତ ୩ ଦଶନ୍ଧି ଧରି ରାଜ୍ୟ ରାଜନୀତିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିବା ଠାକରେ ପରିବାର ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ଶିବସେନା ଏବେ କ୍ରମଶଃ ସ୍ଥିତି ହରାଇବା ଅଭିମୁଖେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି ।

ଗାନ୍ଧିଜୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ

ବାଦଲ ଭୂୟାଁ

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୃଷ୍ଟି ଡ.କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର । ୧୯୫୬ରେ ଦକାସ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ, ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇଥିଲେ । ତାହାପରେ ଆଇନ ପଢ଼ି ଅନ୍ଧ କିଛି କାଳ ଚଳାଉଥିଲେ । ତେବେ, ଅଧ୍ୟାପନା ଦୂର ପ୍ରତି ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ତେଣୁ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବାର ଆଲୀଏନ୍ସ ସର୍ଭିସ୍ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ, ସେଥିରେ ଯୋଗ ନଦେଇ ୧୯୫୯ରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୫୯-୬୩ ବିଜେପି ଓ ଏସ୍‌ସିଏସ୍ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟାପନା । ତାହାପରେ କମନୱେଲ୍‌ଥ୍ ସ୍କୁଲରାସ୍ତିସ୍ ପାଇ, କାନାଡାରେ ଚରୋଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଫିଏଚଡ଼ି କିରୁଥିଲେ । ୧୯୬୮ରେ ଡ.କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ୧୯୮୪ରେ ପଦୋତ୍ତରଣ ପଦ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ୧୯୮୮ରେ ଓଡ଼ିଆ ଦର୍ଶନ କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ପଦ ଅଳ୍ପକ୍ରମେ କରିଥିଲେ । ସାରା ଜୀବନ ସାହିତ୍ୟ ସେବା ଓ ଅଧ୍ୟାପନାରେ କଟିଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ସୁଲେଖକ ଓ ସୁବକ୍ତା । ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟିକ ଜୀବନ ଓ ଅଧ୍ୟାପକ ଜୀବନ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ ଗତି କରିଥିଲା । ସାହିତ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ସେ ଲେଖନୀ ଚାଳନା କରିଥିଲେ ହେଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଥିଲେ ଗାନ୍ଧିଜୀ । ସେ ଗପାଧିକ ଗଣନ ସୃଷ୍ଟି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରବାହକୁ ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ଅପରାଧକୁ ସାଧ୍ୟ ମତେ ଦେଖି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ କେତେବେଳେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ତେତନା ଭିତ୍ତିକ କେତେବେଳେ ସମାଜ ଧର୍ମୀ । ପୁଣି କେତେବେଳେ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷରେ ରଚିତା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ ଦର୍ଶନିକ ତେତନାର ସୁଗନ୍ଧ ମିଳେ । ସେ ଅନେକ ମିନିଗଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଯାଇଛନ୍ତି । ନାଏଗ୍ରା ଓ ଦେବସାନୀ, ପ୍ରୋଜାନ ଅଶ୍ୱ, ଚିତ୍ରିତ ଚାନ୍ଦର, କ୍ରାନ୍ତବାସୀର କାବ୍ୟ, ସନାତନ ଓଝା ଗଲେ କୁଆଡ଼େ?, ଜଣେ ହିପି ଚରୁରୀର ଛତିବୁର, ନିଜକୁ ନାୟକ କରି, ଆଦି ତାଙ୍କର କେତେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗପ । ୧୯୯୪ ଫେବୃଆରୀ ଆଲିନ ଦିନରେ ଏହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରଲୋକ ହୋଇଥିଲା । ୪ଜି, ପ୍ରତାପ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ, ୭-ଏକ୍ସଟେନସନ ରୋଡ୍, ପୁରୁଣା ସୋନାରୀ,

ବର୍ତ୍ତମାନର ସାହିତ୍ୟ କ'ଣ ସତରେ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ?

ମାୟାଙ୍କ ନାୟକ

ଆମ ଭାରତରେ ଯେଉଁ ଧରଣର ଧାରା ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଦେଉଛି, ସେ ଧାରାକୁ ଆଧୁନିକ ଓ ଉତର-ଆଧୁନିକ ବୋଲି ଚିହ୍ନିତ ପିତାଯାଉଛି । ଏ ଚିହ୍ନିତ ପିତୃତ୍ୱ କେଉଁମାନେ ? ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ସାହିତ୍ୟର ସମାକ୍ଷକ ବୋଲାଇଥିବା ଦଳେ ଦାୟିତ୍ୱହୀନ ଧୂର୍ତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି । ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡା ୭୦ ଶିଖା ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀ, ବାକି ୩୦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ଚାକିରିଆ । ଯେଉଁ ଧାରାର ସାହିତ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଭାରତରେ ଏତେ ତୁମ୍ଭିତୋପାନୁ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ଆସୁଛି, ସେ ସାହିତ୍ୟ ବି ଲେଖକ କେଉଁମାନେ ? ହଁ, ଏଇ ଧରଣର ପ୍ରଚାରିତ ସାହିତ୍ୟର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରୀ କଳର ବିଭିନ୍ନ ପଦାଧିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି । ଏଇ ପଦାଧିକାରୀ ବଳରେ ସେମାନେ ନିଜ ସୃଷ୍ଟି ସମକ୍ଷରେ ଉପରୋକ୍ତ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ସମାକ୍ଷକବର୍ଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସାଇ କରି ନେଇଥାନ୍ତି ଅପରିମିତ ସ୍ୱାକୃତି ଓ ସମର୍ଥନ । ଯେଉଁ ଅନ୍ଧ କେତେକଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଭାସଂପନ୍ନ ସାହିତ୍ୟକାରୀ ବିନା ସ୍ୱାକୃତି ଓ ପୁରସ୍କାରରେ ଅମର ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ତପସ୍ୟାଚାର, ସେମାନେ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଯାନ୍ତି ଲୋକଲୋଚନର ଅଗୋଚରରେ । ଏଇ ଅନ୍ଧ କେତେକଙ୍କ ସାହିତ୍ୟକାରୀ ବିନା ଗୋଷ୍ଠୀ, ବିନା ଚର୍ଚ୍ଚା, ବିନା ଭାବନାମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ବିଶ୍ୱାସକୁ ନେଇ ବଂଚି ରହିଛନ୍ତି କେବଳ । ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏ ସମାଜ କାହେ, ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଦି କରେ ଶହେ ତୋପର ସକାମି ! ଏଇ ତ ଅଧିକ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ସାହିତ୍ୟ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ନ କହି ଏ ସାହିତ୍ୟକୁ ବରଂ ଶାସିତର ସାହିତ୍ୟ କହିଲେ ଅଧିକ ଯଥାର୍ଥ ହେବ । ଶାସିତର ସାହିତ୍ୟ ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ ସେଥିରେ ଆଧୁନିକତାର କୌଣସି ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ । ଜୀବନ ଆଗେଇ ଚାଲିବ, ପୃଥିବୀ କେତେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାମ୍ନା କରୁଛି, ସମାଜରେ ନାନା ସଂଗଠ ଓ ସଂଘାତ ଉପସ୍ଥୁତି, ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ କେତେ କଠିକତାରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଉଛି, ମଣିଷ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ କେତେ କ'ଣ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଛି – ସବୁଠି ଆଶଙ୍କା, ଆତଙ୍କ, ଆପଦର ଆବର୍ତ୍ତ – ଅଥଚ ଚାରି କାନୁର ଚୌହୁଡି ମଧ୍ୟରେ ସାହିତ୍ୟ ନାମରେ ଚାଲିଛି ସୌଖିନ୍ଦ୍ର ସର୍ଜନା । ବୁଦ୍ଧି ଅଛି, ବିବେକ ନାହିଁ... ମଣିଷ ଅଛି, ହୃଦୟ ନାହିଁ... ପ୍ରଚାର ଅଛି, ପ୍ରାଣ ନାହିଁ – ଏମିତି ଏକ ଅନ୍ଧମୁହାରିରେ ଭାରତର ସାହିତ୍ୟ ଆଜି କେବଳ ଚୁଆଁ ଚୁଲୁଛି । ସାହିତ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କ ବୋଲି ଧରାଯାଉଥିବା ବସ୍ତୁ ଧୁରାଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ନିଜକୁ ଲେଖକ ରୂପରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଉଛନ୍ତି ସିନା, ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନେ କ'ଣ ଲେଖକ ପଦବୀ ? ବରଂ ଲେଖକ ନ କହି ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖାଳି କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ସେମାନେ ଲେଖାଳି – କାହିଁକିନା ସେମାନଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ-ଚିନ୍ତନ ମୌଳିକତାହୀନ, ସାହିତ୍ୟସୃଷ୍ଟି ମନନଶୂନ୍ୟ ।

ନିଜ ମାଟି-ପାଣି-ପଦନର ରୂପ-ରସ-ଗନ୍ଧ ସେମାନଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ନାହିଁ । ଏକ ପ୍ରକାର ଔପନିବେଶିକ ଅନୁଶାସନକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ମାନିନେଇ ସେମାନେ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ଲେଖନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର । ନ ହେଲେ ମାଟି ଆଉ ମଣିଷର ମର୍ମକଥା, ସମକାଳୀନ ପ୍ରକୃତର ପ୍ରାଣପାତ୍ର, ନିଜ ସମୟର ଅନ୍ତଃସ୍ୱରକୁ ସେମାନଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ବଂଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ସାହିତ୍ୟ କିତାବା କାବସାହିତ୍ୟ – ଓଡ଼ିଆ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାରେ ଏଇ କୋଟିଏ ଚିରିଶ ବର୍ଷ ଧରି ସାହିତ୍ୟ ଆକରେ କେବଳ ଏକ ଅପରାହଣ୍ୟ ଆହରଣକାଳୀ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଅକ୍ଷର ରୂପ ଦିଆଯାଇ ଆସୁଛି । ମହାଭାରତରେ କୋରୁଆ ମାଟିବା ପରି ଏବର ଏଇ ଦୋ'ନନ୍ଦର ସାହିତ୍ୟରେ ସେମିତି ଅକ୍ଷୟର ଅଶରୀ ମାଟି ଆସିବି । ଯେଉଁଠି ଦେଖ କେବଳ ଶୂନ୍ୟତାର ସ୍ୱର, ହତାଶାର ହାହାକାର, ବିଚିତ୍ର ବିକଳପଣର ବିକ୍ଷପ୍ତି । ସାହିତ୍ୟରେ ଦେଖାଦେଇଛି ବିଷୟବସ୍ତୁର ସଂକଟ । ଶୈଳୀସର୍ବସ୍ୱ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆଜି ସାହିତ୍ୟର ଧ୍ୟେୟ ଓ ଶ୍ରେୟ । ଆମର ଅଧିକାଂଶ ଲେଖକ କେତେଦୂର ଗାଆଁରହକର ଗହନ ଚିତ୍ରକୁ ରଙ୍ଗାଳ ପାରିବି ? ସେମାନେ କ'ଣ ବଂଚିବାର ସଂପ୍ରାଣ ଓ ସଂଘାତରେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜୀବନ୍ତ ସହିଦ ପାଲଟୁଥିବା ସାଧାରଣ ମଣିଷର କଥା ଓ ବ୍ୟଥାକୁ ନିଜ ସାହିତ୍ୟର ସରହଦକୁ ପାଛୋଟି ଆଣିଛନ୍ତି ? ବର୍ତ୍ତମାନର ସାହିତ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜୀବନ ନାହିଁ, ସର୍ବ ନାହିଁ, ସଂଘର୍ଷ ନାହିଁ – ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ବିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନାହିଁ । ସୂତରା' ସଂପ୍ରତିକ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ-ଜୀବନଠାରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଉଠିବା ଫଳରେ ହରାଇ ବସୁଛି ପ୍ରକୃତଶାଳୀ ପାଠକାୟତା । ହଁ, ଆଜି ସାହିତ୍ୟରେ ଶହଶହ ଲେଖକଙ୍କ ଆଟପଟାଳି, ମାତ୍ର ପାଠକ ଶହେରେ ସାତକଣ ବାହାରିବେ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ! ଏପରିକି ଯେଉଁମାନେ ଚିରିଶ ଚାଳିଶବର୍ଷ ହେଲା ଲେଖାଲେଖି କରି ଆସୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜ ଲେଖା ଛଡା ଅନ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ପଢିଥାନ୍ତି କି ଆଚରିକତାର ସହିତ ? ବରଂ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲେଖକ ତା ନିଜ ଭାଷାର ବହି ନ କିଣି କିଣିଥାଏ ବିଦେଶୀ ଭାଷାର ବହି । ସେ ସାରକାଦାସ, ବଳରାମ ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାମନ୍ତସିଂହାର, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ, ବଳଦେବ ରଥ କି ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କୁ ପଢି ନ ଥାଏ – କିନ୍ତୁ ସବୁ ବିଦେଶୀ ଲେଖକମାନଙ୍କ ସବୁ ଜୀବନ ତା' ନଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ମୁଁ କହୁନାହିଁ ଯେ ବିଦେଶୀ ଲେଖକ ବହିକୁ ବର୍ଜନ କରାଯାଉ – କାହିଁକିନା ସାହିତ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ୱଦେଶୀ ଆନ୍ଦୋଳନର କୌଣସି ସ୍ୱୋଭାନ୍ତ ଦେଖିବିନି ଚାଲିଯାଉନା । ମାତ୍ର ମୋର କହିବାର କଥା ହେଉଛି – ନିଜ ଭାଷା, ନିଜ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମ ତଥାକଥିତ

ଲେଖକମାନଙ୍କର ଏ ଧାରାବାହିକ ହାନିମନ୍ଦତାକୁ ଆମେ ବରଦାସ୍ତ କରି ଚାଲିଥିବା ଆଉ କେତେଦିନ ? ଏବେ ଆଉ ଏକ ଦୁଃଖଦାୟକ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉ । ଆଜି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଗହକହଲ ଯେତେ ନକରକୁ ଆସୁଛି, ସେ ଗହଳ ଭିତରେ ଆମେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିଶାଳତା କି ବ୍ୟାପକତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରୁଛୁ କି ? ଏଇ କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଆମ ଆଖି ଆଗେ ଆଗେ ଆମେ ଦେଖୁଥିଲୁ ମହାନ ସାହିତ୍ୟକର୍ମୀ ସେଇ ବିଭଳ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱମାନଙ୍କୁ – ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଥିଲେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅନବଦ୍ୟ ନକ୍ଷତ୍ର ଭଳି । ମୁଁ ନିଜେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି, ସାହିତ୍ୟସୃଷ୍ଟି ଓ ଦର୍ଶନକୁ ନେଇ ସେମାନେ ମତରେ ବିତର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି ସିନା ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପର୍କରେ ସେମାନେ ବରାବର ବସା ଥିଲେ ପରମ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ପୁତ୍ରରେ । ଆଜିର ସାହିତ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ସଂକଟ ଏକ ଦୁଃଖର ସତ୍ୟ । ସେଇଭଳି ବିଶାଳ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ କ'ଣ ଆଜିକାଲି ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛନ୍ତି ସତରେ ? କାହିଁକି ସତରେ ତାଲନୋସାରମାନଙ୍କ ସୁଗ ସରିଯାଇଥିବା ପରି ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସଂପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ସ୍ୱର ନିଶ୍ଚିତ୍ । ପୁରସ୍କାର ନପାଇଥିବା ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱଶାଳୀ ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ସିଂହାସନ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ପାଠକର ହୃଦୟ ! ଏ ସୌଭାଗ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଆଜିର ବହୁ ନାମାଦୀମା ପୁରସ୍କାରପ୍ରାପ୍ତ ଲେଖକଙ୍କ କପାଳରେ ଲୁଚିପାରିଛି କି ?

ଶାସିତର ସାହିତ୍ୟ ଏ ଆଜିର କଳମା ସାହିତ୍ୟ । ସାଧାରଣ ମଣିଷର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଏ ନକଳକରା ସାହିତ୍ୟରେ କାହିଁ ? ଶାସିତର ବରଦା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ, ପ୍ରଶାସନର ସହେଳିକା ମଧ୍ୟରେ ସାହିତ୍ୟ ଦାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ପ୍ରବଂଚନାର ପ୍ରସାରିତ ପରମ୍ପରା । ସତ୍ୟ ନୁହେଁ, ମିଥ୍ୟା ହିଁ ଆଜି ପାଲଟିଛି ସାହିତ୍ୟର ସୂତ୍ରପତ୍ର । ବିବେକବୋଧ ନୁହେଁ, ବିଚାରବୋଧ ନୁହେଁ – ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା ହିଁ ଆଜି ହୋଇପଡିଛି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ । ଆଜିର ଛଦ୍ମସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା କରିଚାଲିଛି ଚାରିପଟର ଛିନ୍ନବିଛିନ୍ନ ସମାଜକାବ୍ୟର ପ୍ରତି ଏବଂ ଆଜିର ଲେଖକ ମଧ୍ୟ ନିଜ ପ୍ରତି । ଆଜି ସାହିତ୍ୟ ଏଇ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଫେରାର ଆଣିବା ଦରକାର – ଯାହା ଏ ତଥାକଥିତ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବାହାରେ । ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟର ମୁଖାପିଣ୍ଡ ଏଇ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା ପରମ୍ପରାର ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରୂପ ନପଡିଲେ, ପ୍ରକୃତ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ସମ୍ଭବନା ସୃଷ୍ଟି ହେବ କିପରି ? ନିଶ୍ଚାସରେ ନୁହେଁ, ବିଶ୍ୱାସରେ ହିଁ ବଂଚିବାର ବାଜନୀ ଆମେ ସାହିତ୍ୟଠାରୁ ଆଶା କରୁଛୁ ।

ଯାକପୁର ରୋଡ, ଯାକପୁର
ମୋ : ୯୮୬୧୦୩୪୧୨୩

ମାନବ ସେବାରେ ଆକାଶବାଣୀ

ଡଃ.ଅରୁଣତୀ ଦେବୀ

ରେଡିଓ ସେବାର ପ୍ରସାର, ପ୍ରଚାର, ପ୍ରସିଦ୍ଧି, ପ୍ରଶଂସା ଓ ଜନସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀ ୧୩କୁ ବିଶ୍ୱ ରେଡିଓ ଦିବସ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ସମ୍ଭାଦ ପରିବେଷଣ ଏବଂ ଆହରଣ ନିମନ୍ତେ ତିନୋଟି ଗଣମାଧ୍ୟମ ଅଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ ଦୃଶ୍ୟ, ଶ୍ରାବ୍ୟ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମ ବୋଲି କହୁ । ସଂପ୍ରତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଣ ମାଧ୍ୟମ ଅପେକ୍ଷା ଦୃଶ୍ୟ – ଶ୍ରାବ୍ୟ (ଦୂରଦର୍ଶନ) ଏବଂ ଶ୍ରାବ୍ୟ (ଆକାଶବାଣୀ) ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତା ତଳକୁ ଅଛନ୍ତି ପତ୍ରପତ୍ରିକା ଇତ୍ୟାଦି । ତେବେ ଏକଥା ନିଶ୍ଚୟ କହିବୁ ଯେ ଦୂରତ ଏବଂ ସର୍ବକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମତା ନିମନ୍ତେ ରେଡିଓ ବା ଆକାଶବାଣୀ ହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ । ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ବିସ୍ତୃତ ଅଛି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରେଡିଓ ଅନ୍ୟତମ । ଏହା ମଣିଷର ସ୍ୱରକୁ ବିନା ତାରରେ ଆକାଶ ମାଧ୍ୟମରେ ବହୁ ଦୂରକୁ ପଠାଇଥାଏ । ଏହା କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାରେ ମାତ୍ର ୩ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ । ରେଡିଓ ଉଦ୍ଭାବକ ହେଉଛି ମାକୌନି । ସେ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଭାବନ ମାଧ୍ୟମରେ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ନିକଟରୁ ନିକଟତର କରି ପାରିଛନ୍ତି । ରେଡିଓ ସର୍ବତ୍ର ଯଥା ସହର ଓ ମଫସଲରେ ଯୁଗ ଯୁଗେ ବକାଳରାଦରେ, ଜାହାଜ ବା ଉଡାଜାହାଜରେ ଯୁଗ ବା ଶାନ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପଦ କି ଆପଦବେଳେ ସହାୟତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରେଳ ଚଳାଚଳ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବା ସାମୂହିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାର୍ତ୍ତାର ପ୍ରେରଣ

ଓ ଶୁଣଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହା ଏକ ବିଦ୍ୟୁତ ମାଧ୍ୟମ ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇନଥିବା ହେତୁ, ସବୁ ସମୟରେ ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେତୁ ଏହା ଚେଲିଭିଜନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ଚେଲିଭିଜନ ପରି କେବଳ ଦୃଶ୍ୟମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ବାକି ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଯଥା ସମୟ, ଚିରବିନୋଦନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନାଟକ, ଗୀତ, ଆଲୋଚନାରେ ମତାମତ, ସମସ୍ତ ଘଟଣା, ଘୋଷଣା, ନିୟୁତ୍ତ ସଂପର୍କ ତଥ୍ୟ, ପାଣିପାଗ, ବାତ୍ୟା, ବନ୍ୟା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଯୁଦ୍ଧ, ଶାନ୍ତି, ଶିକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦିରେ ବାର୍ତ୍ତା ପାର । ଏତିକି କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ କେବଳ ଛବିକୁ ବାଦ ଦେଲେ ବାକିସବୁ ରେଡିଓରେ ପାଇଥାଉ । ଏତିକି କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବ ଯେ ଚେଲିଭିଜନରେ ଆମେ ସବୁବେଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଦ ପାଇ ନଥାଉ କାରଣ ଏହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବା ସେମିତି କିଛି ଉପାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାହା କଟିଯାଏ, ସେଠାରୁ ହେଲା ବ୍ୟତିକ୍ରମ । ମାତ୍ର ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଦ ଦିଏ ଆକାଶବାଣୀ । ଆକାଶବାଣୀ ହିଁ ଗରିବ ଲୋକର ସାଥୀ । ଏହା ବା ପାଖରେ ପ୍ରାକ୍ରିଷ୍ଟର ସେବର୍ତ୍ତୀ ଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟାଚେରୀର ଅଭାବ ନଥିଲେ ଏକ ଏକ ନନକ୍ଷପ ବା ସର୍ବକାଳୀନ ଯନ୍ତ୍ର । ରେଡିଓର ଏକ ସ୍ଥାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ବାର୍ତ୍ତା ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ

ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନ ଆକାଶବାଣୀ ସଂସ୍ଥାନ ଅଛି । ଏମିତିରେ ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଏକାଧିକ ସଂସ୍ଥାନ ବି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଏହାର ନାମ କାରଣ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । ଭାରତରେ ଏହାକୁ ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ରେଡିଓ ବା ଆକାଶବାଣୀ ଭାବେ କହିଲାବେଳେ, ପାକିସ୍ତାନରେ ଏହାର ନାମ, ରେଡିଓ ପାକିସ୍ତାନ ଏବଂ ଗ୍ରେଟ୍ ବ୍ରିଟେନରେ କୁହନ୍ତି ବିବିସି ବା ବିଡିଓ ଗୁଡ଼କାର୍ଷିକ୍ ଜର୍ଯୋରେସନ । ଚେଲିଭିଜନର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରେଡିଓର ଚାହିଦା ଅନେକ କ୍ରମ ହୋଇଯାଇଛି । ତେବେ ସମୟ ଆସୁଛି, ଯେତେବେଳେ ଚିତ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ରେଡିଓର ଚାହିଦା ବର୍ଦ୍ଧିବ । ସେତେବେଳେ ରେଡିଓ ବା ପ୍ରାକ୍ରିଷ୍ଟର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ମୋବାଇଲ ବା ପକେଟ ରେଡିଓଟି ଦୃଶ୍ୟ – ଶ୍ରାବ୍ୟ ପାଲଟି ଯାଇଥିବ । ଏଣୁ ଏହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ଅନୁମତି ହୁଏ ଯେ ମାନବସେବାରେ ଏହାକୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ମିଳିବ । ରେଡିଓ ଯେ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତିର ବଳିଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ଏହା ନିଶ୍ଚୟହେବ । ରେଡିଓ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଏ । ରେଡିଓର ଉପଯୋଗିତା ଓ ସାମ୍ପର୍କ ଆଜି ବି ରହିଛି । ରେଡିଓକୁ ଲୋକେ ଆଜି ବି ପସନ୍ଦ କରୁଥିବା କ୍ଷଣ ହେଉଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ରେଡିଓ ଥିଲା, ଆଜି ଅଛି ଏବଂ ଆଗକୁ ମଧ୍ୟ ରହିବ ।

ନିର୍ବେଶିକା – ସମ୍ପାଦିକା, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅଶୋରନାୟତା ନିରୋଧ ଆନ୍ଦୋଳନ, କବଳ, ଦୂରଭାଷ : ୯୯୩୩୧୭୨୮୧୦

ପ୍ରଣୟ ପରମ ବେଦଃ

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ

ସରସଙ୍କ ପ୍ରାଣ ପୁରୁଷ ଭଗବାନ ସୁଗୁରୁକ୍ଷେତ୍ରମ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରୀ ଠାକୁର ଅନୁକ୍ରମରୁକର ସୁହସ୍ତ ଲିଖିତ ପବିତ୍ର ପୁସ୍ତକ ସତ୍ୟାନୁସରଣରେ କହିଛନ୍ତି – ଯେଉଁ ଶ୍ୱାଧୀନ ବିବେକର ଅନୁର ତାହା ହିଁ ଅନୁସରଣ କର, ମଙ୍ଗଳ ଅଧିକାରୀ ହେବ । ବିଷ୍ଣୁର ସେ ଶ୍ରେୟ ହରାଅ, କିନ୍ତୁ ଲିଭିଯାଅ ନାହିଁ । ବିଷ୍ଣୁର ହିଁ ଜୀବନ, ବିଷ୍ଣୁର ହିଁ ପ୍ରେମ । ଯେଉଁ କର୍ମ ମନର ପ୍ରସାରଣ ଆଣିବି, ତାହା ହିଁ ପୁଣ୍ୟ, ଆଉ ଯେଉଁଥିରେ ମନରେ ସଂଘର, ଜିଦ୍ ଜତ୍ୟାଦି ଆସେ, ସାରକଥା ଯେଉଁଥିରେ ମନ ସଂକାର୍ଷ ହୁଏ ତାହା ହିଁ କୁଳ୍ମ । ଯେଉଁ ସାଧନା କଲେ ହୃଦୟରେ ପ୍ରେମ ଆସେ ତାହା ହିଁ କର, ଆଉ ଯେଉଁଥିରେ କୁରୋ, କଠୋରତା, ହିଂସା ଆସେ ତାହା ଆପତତଃ ଲାଭକରକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପାଖକୁ ଯାଆନାହିଁ । ତୁମେ ଯଦି ଏପରି ଶକ୍ତି ଲାଭ କରିଥାଅ ଯାହାଦ୍ୱାରା ତନ୍ତ୍ର-ସୂର୍ଯ୍ୟ କର୍ମରୂପେ କରିପାର, ପୃଥିବୀ ଭାଙ୍ଗି ଚୁକ୍ତରା ଚୁକ୍ତରା କରିପାର ବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ରୀୟଶାଳୀ କରି ଦେଇପାର, କିନ୍ତୁ ଯଦି ହୃଦୟରେ ପ୍ରେମ ନଥାଏ, ତେବେ ତୁମର କିଛି ବି ହୋଇନାହିଁ । ଜୀବନକୁ ଯେଉଁ ଭାବରେ ବୁଝି ଦେବ ନିଶ୍ଚୟ ସେହିପରି ଜୀବନ ଲାଭ କରିବ । ଯେ କେହି ପ୍ରେମ ପାଇଁ ଜୀବନ ଦାନ କରେ, ସେ ପ୍ରେମର ଜୀବନ ଲାଭ କରେ । ଯଦି ପ୍ରେମ ଥାଏ, ତେବେ ଅପରକୁ ମୋର ବୋଲି କୁହ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ରଖନାହିଁ ।

ଯଦି ପ୍ରେମର ଅଧିକାରୀ, ନିଶ୍ଚୟହେବ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କରି ଅନୁସରଣ କର, ମଙ୍ଗଳର ଅଧିକାରୀ ହେବ ହିଁ ହେବ । ପ୍ରେମକର, କିନ୍ତୁ ଆସକ୍ତ ହୁଅନାହିଁ, ଖୁବ୍ ଭଲପାଅ କିନ୍ତୁ ଦେହଯଥା ହୁଅ ନାହିଁ । ଜଗତରେ ମଣିଷ ଯେତେ ଯାହା ଦୁଃଖ ପାଏ ତାହାର ଅଧିକାରୀ ହିଁ କାର୍ମିନୀ-କାଞ୍ଚନ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତିରୁ ଆସେ ସେ ଦୁଇଜା ପାଖରୁ ଯେତିକି ଦୂରରେ ରହିବ ସେତିକି ମଙ୍ଗଳ । କାର୍ମିନୀ ଠାରୁ କାମ ବାଦ ଦେଲେ ହିଁ ସେ ମା' ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ବିଷ୍ଣୁ ଅନୁର ହୋଇଗଲା । ଆଉ ମା' କେବଳ

ମା' – କାର୍ମିନୀ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକକର ମା' ହିଁ କରଜନନୀ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ହିଁ ନିଜ ମା'ର ବିଭିନ୍ନ ରୂପ, ଏହିପରି ଭାବିବାକୁ ହୁଏ । ମାତୃଭାବ ହୃଦୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନ ହେଲେ ସା ଲୋକଙ୍କୁ ଛୁଇଁବା ଅନୁଚିତ – ଯେତ

